

Yuliia Ivannikova

Cordocentrism as a methodologic basis of the classic Ukrainian law

Annotation: The article covers the development of the philosophy of Ukrainian cordocentrism. Idea of "philosophy of the heart" is determined as a methodological and ideological basis of classical Ukrainian philosophy of law is determined. The ideas of the philosophy of law in the works of representatives of cordocentrism of the classical period and the role of ideas of "philosophy of the heart" in the present are described.

Keywords: philosophy of law; "philosophy of the heart"; cordocentrism; classical Ukrainian philosophy.

Иванникова Ю.В.

Кордоцентризм как методологическая основа классической украинской философии права

Аннотация. В статье рассматривается развитие и становление украинского кордоцентризма. Определяется значение идеи «философии сердца» как методическо-мировоззренческой основы классической украинской философии права. Описываются идеи философии права в работах представителей кордоцентризма классического периода и роль идей «философии сердца» в наши дни.

Ключевые слова: философия права; «философия сердца»; кордоцентризм; классическая украинская философия.

УДК 321.015

**ПОХОДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ «ДЕМОКРАТІЯ» ТА ЙОГО
ТРАНСФОРМАЦІЯ У СУЧАСНОМУ СВІТІ**

Щербакова Є.Є., ст. гр. 1541

Науковий керівник: канд. філос. наук Гончарова О.О

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Україна, Миколаїв

lisa.shcherbakova24@gmail.com

Анотація. У даній статті розглянуто поняття демократії. Визначено походження та становлення демократії в минулому та сучасному суспільстві, її особливості та головні принципи, розглянута сукупність змін і трансформацій демократії, які прослідковуються в історичному часі.

Ключові слова: демократія, Давня Греція, сучасний світ, управління.

Вступна частина. Почнемо з того, що означає саме поняття слова «демократія» [4]. Термін «демократія» походить від грецького слова «демос», що означає народ, і «кратос», тобто влада, тому поняття «демократія» у широкому сенсі може розумітися буквально як влада народу. Однак існує так багато різних моделей демократичного уряду в усьому світі, що іноді цей термін необхідно детально пропрацювати та скрупульозно визначати його сутність. В цілому ж демократія — це не самодержавство чи диктатура, де править одна людина чи політична сила; це і не є олігархія, де правителями є невелика частина суспільства. Демократія - це форма державного правління, за якої уряд діє від імені всіх людей, відповідно до їхньої волі.

Основна частина. Історія демократії як специфічної форми правління почалася з Давньої Греції. Грецька модель була створена у V столітті до н.е., в місті Афіни. Серед наявних автократії та олігархії, які були нормальними формами правління того часу, афінська

демократія виділялась серед інших. По-перше, це була модель прямої демократії: замість того, щоб обирати представників управління від імені народу, «народ» самостійно зустрічався, обговорював питання управління, а потім реалізовував узгоджену політику. По-друге, така система була можливою частково тому, що «народ» був дуже обмеженою категорією. Право обирати було тільки у чоловіків, а у жінок, рабів, іноземців та дітей таких прав не було. Отже, афінська демократія – це приклад прямої демократії, тому що управління державою здійснюється безпосередньо громадянами, без посередників між громадянами та органами правління. Ніяка інша форма демократії не забезпечує більшу ступінь відкритості та прозорості між народом і урядом.

Якщо взяти до уваги що каже Аристотель про дану форму правління, то можна зрозуміти, що на його думку демократія – це якісно гірша форма державного правління у порівнянні з трьома ідеальними формами правління, такими, як політія, аристократія і монархія, але у той же час вона краща за інші, неідеальні та реально існуючі форми правління, з якими філософ безпосередньо стикався. Симпатії самого філософа - на стороні збалансованого державного устрою, що представляє з себе щось середнє між олігархією з досить широкою соціальною базою і помірною демократією [1].

На сьогоднішній день ідея демократичного управління державою зазнала значних змін порівняно зі своїм давньогрецьким прототипом. По-перше, демократія як народовладдя тепер має дві загальновизнані форми — пряме або безпосереднє народовладдя та представницьке народовладдя.

Хоча демократії мають спільні риси, не існує єдиної моделі демократії. Сьогодні існує багато найрізноманітніших форм демократії і демократичних країн у світі. Жодна з існуючих демократичних систем не може бути прийнятою як еталон і взірцевий приклад для наслідування. Існують президентські і парламентські демократії, федеральні або унітарні демократії; демократії, які використовують пропорційну систему голосування, і ті, які використовують мажоритарну систему; демократії, які одночасно є монархіями і республіками тощо. Використання країною тієї чи іншої форми демократичного правління залежить від складної системи історичних умов, в яких проходив і проходить її унікальний розвиток.

Сьогодні часто говорять про країну, що вона стає демократією, як тільки вона починає проводити відносно вільні і відкриті вибори. Проте демократія включає в себе набагато більше, ніж просто вибори, і дійсно є сенс подумати про те, що необхідно для народу в перспективі, а не про інституційні структури чи структури голосування, коли ми намагаємося зрозуміти, в чому суть демократичної країни. На нашу, думку, демократію слід скоріше розуміти як певний потенціал для ширшого народного волевиявлення, для можливості акумулювання якомога більшої волі людей для здійснення певних політичних процесів. Наприклад сьогодні в більшості країн світу жінки мають право голосу, але боротьба за право голосу жінки була завершена порівняно недавно. Сьогодні виборче право для цієї категорії населення у більшості країн світу не є привілеєм. *«Право голосувати не є привілеєм. У двадцять першому столітті, презумпція в демократичній державі повинна бути на користь включення ... Будь-яке відхилення від принципу загального виборчого права ризикує підірвати демократичну обґрунтованість законодавчого органу, обранців і закони, які вони публікують»* [2].

Деякі люди з легкістю пропускають вибори, не усі вважають за потрібним іти на вибори та приймати участь у вирішенні долі свого міста або країни. Це, перш за все, стосується молоді,

тому що молодь є майбутнім держави. Участь молоді у справах демократичного управління державою часто пов'язується із віком, досягнення якого передбачає транзацію у доросле життя – життя, яке передбачає не лише права, але і обов'язки та відповідальність за прийняті рішення. Молодих людей треба заохочувати до спільної діяльності, щоб вони бачили, що вони потрібні своїй країні та їхня думка теж важлива. Багато молодих людей залучені до екологічних груп, або інших протесних угруповань проти війни, проти корпоративної експлуатації або проти дитячої праці[4]. Проте одним з найбільш важливих способів, за допомогою якого молоді люди можуть почати брати участь у житті спільноти і долучитися до політичної діяльності, є доручення саме на місцевому рівні: тут вони будуть більш обізнані про конкретні питання, які викликають стурбованість у них і тих, з ким вони контактують, також вони будуть мати більше можливостей для здійснення безпосереднього впливу. В Україні активна участь молоді у громадському житті має дві основні перешкоди. Першою з них є власне пасивність молоді та низький рівень громадянської свідомості. Це підтверджується результатами чисельних досліджень, проведених як іноземними так і українськими фахівцями. Так, у своєму дослідженні «Громадянське суспільство в чотирьох східноєвропейських державах-сусідах ЄС» доктор Ернст Піехль відмічає, що нація досі має сподівання на «сильну людину» у владі, яка вирішить всі проблеми. Разом з тим, він стверджує, що ці настрої підтвердили результати соціологічного дослідження, коли на питання «Як ви можете охарактеризувати українців?» 48 % респондентів обрали відповідь «пасивність та сподівання, що хтось вирішить наші проблеми». Врешті-решт, пасивність населення набирає загрозливих форм, оскільки сподівання на когось поширюються серед молоді. Наприкінці 2004 року Донецький Молодіжний Дебатний Центр проводив опитування молоді регіону з метою з'ясування її ставлення до демократії та участі у процесах прийняття рішень. Виявилось, що 46,3% молодих респондентів вважають за краще, щоб країною управляв сильний лідер, влада якого не обмежувалась би парламентом[3]. Як ми бачимо, після проведення багатьох тестів і опитувань є результат, але він не задовольняє нас, тому треба діяти - заохочувати людей до спільної праці, над кращим станом суспільства.

Висновок. Підсумовуючи усе вище сказане, можна сказати, що демократія як специфічна форма правління пройшла великий шлях. Демократія має велику перевагу над іншими формами правління, тому що вона забезпечує участь якомога більшої кількості громадян у складному процесі державотворення. Проте без участі нового покоління не відбудуться ніякі зміни на краще. Демократія потребує голосу від молоді, і цей голос має бути всебічно врахований.

Список літератури:

1. Арістотель. Політика/Арістотель// — Київ.,2000. — С. 99-128.
2. Кельзен Г. Про сутність і цінність демократії / Кельзен Г// Видання ВНТЛ-Класика-м. Харків, 2013-55с
3. Панченко Т.В. Субсидарність і демократія: витоки, суперечності та перспективи взаємодії/ Панченко Т.В// Вісник Харківського національного університету імені Каразіна В.М// «Питання соціології». Харків, 2010-78-70с.
4. Група «Плантель» Что такое демократия? / Група «Плантель»// Самокат 2018.-7с

REFERENCES

1. Aristotle. Politics / Aristotle // - Kiev., 2000. - P. 99-128.
2. Kelsen G. About the essence and value of democracy / Kelsen G // VNTL-Classic-Kharkiv edition, 2013-55s
3. Panchenko TV Subsidiarity and democracy: origins, contradictions and prospects of interaction / Panchenko TV // Bulletin of the Karazin National University of Kharkov // "Questions of Sociology" .Kharkiv, 2010-78-70s.
4. Plantel Group What is Democracy? / Plantel Group // Scooter 2018-7s

Shcherbakova Elizaveta Evgenivna

The origin of the concept of "democracy" and its transformation in the modern world

Abstract. This article deals with the concept of democracy. The origin and formation of democracy in the past and present society are defined, its peculiarities and main principles are observed, the set of changes and transformations of democracy that are traced in the historical time are considered.

Keywords: democracy, Ancient Greece, modern world, governance.

Щербакова Е.Е

Происхождение понятия «демократия» и его трансформация в современном мире

Аннотация. В данной статье рассмотрено понятие демократии. Определены происхождения и становления демократии в прошлом и современном обществе, ее особенности и основные принципы, рассмотрена совокупность изменений и трансформаций демократии, которые прослеживаются в историческом времени.

Ключевые слова: демократия, Древняя Греция, современный мир, управление.